

نویسنده

نواختنی به شدت ماهرانه و مملو از درخشندگی و ذوق، و البته همراه با استعدادی ذاتی و عشقی مفرط و حرارتی برجسته از خصوصیات کار او بود. قدمهایش در دنیای موسیقی و نواختن ویلون، در او شور و حرارتی آفرید که «کریتر» شیفته، در سیزده سالگی به تصنیف اولین کنسرت توی ویلون خود دست زد، و به دنبال شروع دنیاگردی گشت تا برای ویلون دست بکار ساختن قطعات دیگری شد، که اجرای یکی از آنها در پاریس او را با تحسین و

زندگی و آثار رالف کریتر
(۱۷۶۶-۱۸۳۱)

تکنیک نویسان و ویلون

رالف کریتر

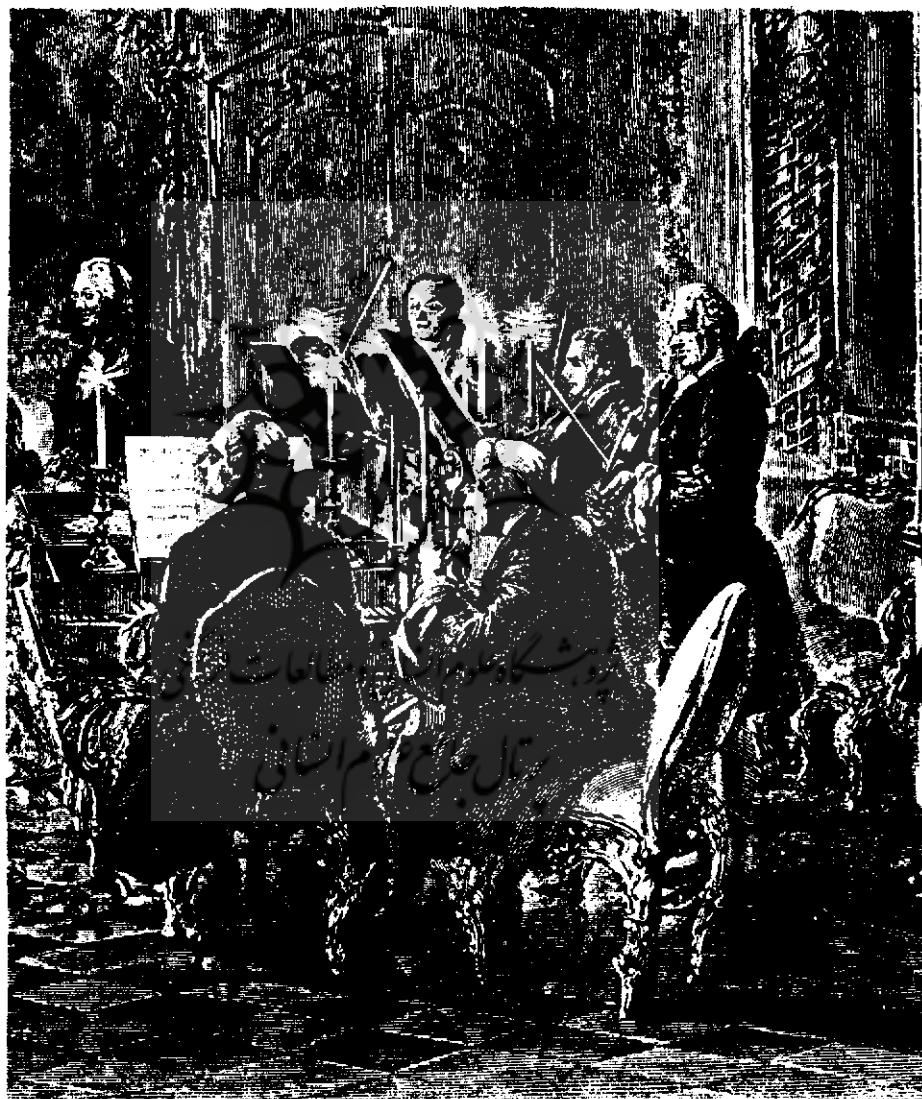
بهمن مه آبادی

یکی از بزرگترین ویلونیستها و آهنگسازان قرن هیجدهم و نوزدهم «رالف کریتر^۱» است. نام او امروزه برای موسیقی شناسان و بخصوص ویلونیستها، نامی آشنا و قابل تعمق می باشد. کتاب مشهور «آنود و کاپریسهای^۲» وی برای ویلون، جزو دروس آکادمیک موسیقی ویلون و از سری کتابهای مطرح در مکتب ویلون نوازی است. «کریتر» در ۱۶ نوامبر ۱۷۶۶ در «ورسل^۳» آلمان چشم به جهان گشود. دوران کودکی او با شنیدن و نواختن موسیقی پرشد. او دائمًا در این دوران از محیط و موسیقی خوب بهره می برد. پدرش، ویلونیست «رویال باند»، اولین درسها موسیقی را بدو آموخت و او بزردی استعداد خارق العاده‌ی خود را در موسیقی آشکار ساخت. بدین ترتیب دیگر برهمگان معلوم شد که او نوازنده‌ای برجسته و شخصیتی قابل اطمینان در نواختن ساز جادویی خود، ویلون خواهد بود. تعامل قطعی و مسلم وی به ویلون نوازی او را به نزد «آنستان اشتامیتس^۴» (۱۷۵۰-۱۸۰۹) هدایت کرد و باعث شد تا تحصیلات موسیقی خود را در پیش ویلونیست مشهور «اشتا میتس^۵» خبره پیگیرد. متناسفانه این دوره، بسیار محدود از یک حد معینی فراتر نرفت. اما او سیری ناپذیر به دنبال جستجوی استاد، موفق به شنیدن صدای ویلون «ویوتی^۶» و باد گرفتن از او به طریقه‌ی آموزش از راه مکاتبه شد. در دوازده سالگی موفقیت او در نوازندگی ویلون، وی را در رده‌ی فن نوایخ این فن قرار داد. طرز

عنوان نوازنده‌ای اول ویلون در «رویال ارکستر» انتخاب شد؛ جائیکه قبلاً پدرش در آن می‌نواخت. «ماری آنسوانت» در این باره گفت: «او جای خالی پدر مرحومش را گرفته است.» می‌گویند «کریتز» جوان در این مقام تازه‌ی خود بسیار راضی به نظر می‌رسیده است. دستیابی به پُست نوازنده‌گی ویلون اول «رویال باند» او را از کاربی وقهی خود بازنگذاشت. تمرینات مداوم و کار توانفرسا ادامه یافت. پشتکار رام نشدنی اش بعد از

شادی و پیروزی رو برو ساخت. این موقیتها باعث شد، او به «تریانون^۵» جائیکه بالذت و عشق در کنسرتهای کوچک ملکه می‌نواخت، دعوت شود. این درخواست او را قادر ساخت که علاوه بر نواختن روی ساز محبوبش که با فریفتگی و دلربایی خاصی انجام می‌شد، در نمایش آثار موسیقی نیز شرکت کند، که نتایجی مملو از شادی و تجریه برای او به ارمغان داشت.

سال ۱۷۸۲ زمانیکه بیش از شانزده سال نداشت، به

اینک «کریترز» استاد «انستیتوی ملی موسیقی» جمهوری فرانسه بود. او به علت خدمات خود به موسیقی در این پُست باقی ماند تا در سال ۱۷۹۵ به عنوان عضو رسمی «کنسرواتوار» انتخاب شد. در سال ۱۷۹۶ او اقدام به برقرار ساختن یک تور مسافرتی برای کنسرت به ایتالیا و آلمان و هلند کرد و در طی سفرهای خود با شور و شوق فراوان نواخت. سه سال بعد، یعنی در ۱۷۹۸ زمانیکه او برای اجرای کنسرت در شهر «وین» بسر می‌برد، با «بتهوون» ملاقات کرد. ظاهراً این ملاقات و دیدن طرز نوازنده‌گی ویلون «کریترز»، «بتهوون» را برآن داشت تا دست به تصنیف سونات شماره ۹ خود برای ویلون و پیانو بزند، که بعدها آنرا، زمانیکه «کریترز» به پاریس مراجعت کرده بود— به او تقدیم داشت. در این مورد شایعات زیادی وجود دارد، که در این کمبود قطعی، حقیقی و راستین اطلاعات، صاف از ناصاف تمیز نیست. سونات، OP. ۴۷، «بتهوون»، در سال ۱۸۰۶ به دوستش «کریترز» تقدیم شده است. این حرکت با در نظر گرفتن شخصیت و اخلاق و روابط «بتهوون» ما را برآن می‌دارد که به وسعت درستی بین این دونفر بیاندیشیم. پس محقق است، که رفاقتی ریشه‌دار و قابل احترامی بین «بتهوون» و «کریترز» موجود بوده است. دلیل تصنیف سوناتی به نام «کریترز» از سوی «بتهوون» تأیید نوازنده‌گی ویلون «کریترز» و خوش آمدن «بتهوون» از طرز اجرای او بوده است. اما این امر نیز گفتنه است که در سفر ۱۷۹۸ «کریترز» به «وین»، او چنین سوناتی را اجرا نکرده است. اما خود وی، سمعکنی ای را به همراه داشته که علی‌رغم ناتمام بودن آن، به سبک «بتهوون» نوشته شده بوده است. پس در نتیجه، خود «بتهوون» به احتمال بسیار قوی هرگز شاهد اجرای سونات در «لامازور- اپوس ۴۷» به وسیله «کریترز» نبوده است.

اما حد شایعات به این قدر نیز کفايت نمی‌کند. گروهی تصویر کرده‌اند که سونات «بتهوون» با رُمانی به

هشت سال تلاش مداوم او را به درجهٔ «سلوئیست» ویلون در تأثیر ایتالیایی پاریس منصوب ساخت و این در حالی بود که وی مقام «سلوئیستی» اپرا کمیک پاریس را نیز به عهده داشت. کار در تأثیر ایتالیا و اپرا کمیک او را برانگیخت تا یک سری آثار دراماتیک بوجود آورد. پس دست به تصنیف اپرا زد که امروزه تعداد آنها به چهل می‌رسد. اپراهاش توجه او را از «باله» سلب نکرد و چندین موسیقی «باله» نوشت، که اغلب این آثار در بین سالهای ۱۷۹۰ تا ۱۸۲۵ در تأثیر ایتالیا و اپرا کمیک پاریس به اجرا درآمدند.

در این اوقات شرایط اجتماعی دچار تحول بود؛ طوفانی و زیبدن گرفته بود که بیوی انقلاب از آن به مشام می‌رسید. همه چیز در حال تغییر بود... پس انقلاب فرانسه «رویال باند» را درهم ریخت. جامعه‌ی تازه‌ای بنیان گذاشت که دیگر درباری در آن وجود نداشت. «کریترز» سردرگم از اوضاع، به آسانی خود را با تغییرات اجتماعی انقلاب منطبق ساخت. با این همه، وی در اپراها خود، بطور سهل انگارانه و بالذاتی تاسف باز مبادرت به نوعی مقایسه سازی بین فرانسه‌ی قبل و بعد از انقلاب کرد. و نشان داد که مردم و حتی خانواده‌ی سلطنتی، هر کدام به نوعی این تغییر ملی ناگهانی را چشم می‌گیرند! اما او به این قدر نیز کفايت نکرد؛ در درامهای خود نسبت به انقلابیون، با تصویر و کم انتباختی به سخن پرداخت. چنین امری باعث شکست غیرقابل ملاحظه‌ای در خلاصهٔ موسیقی و موقیتهای بزرگ هنری او شد. اینک دیگر او طرد شده بود. ولی ظاهرآ این جریان مدت زیادی دوام نیافت، زیرا «کریترز» به عنوان استاد ویلون در «انستیتوی ملی موسیقی» تازه تأسیس پاریس انتخاب شد. این انتصاب وضع او را تغییر داد. ازانزوا رهائیش بخشید و اورا یک بار دیگر به محافل موسیقی نزدیک ساخت. در آن زمان گُرسی استادی مدرسه‌ی موسیقی، مقام و مرتبه‌ای انقلابی و وابسته به جمهوری فرانسه محسوب می‌شد. و

SONATE

(komponiert 1803)

Op. 47
(Kreutzer-Sonate)

Adagio sostenuto.

9. *Adagio sostenuto.*

10. *cresc.*

11. *p*

12. *sf*

13. *p*

14. *cresc.*

15. *rallent.*

16. *a tempo*

17. *cresc.*

18. *rallent. sf*

19. *p*

Edition Peters

8768 10 10885

مقدمة سونات در لاماژون، اپوس ۴۷—تصنیف شده در سال ۱۸۰۳ از بتهوون و تقدیم شده به رولف کریتز ویلنیست

اینکه تنها بماند، هرگز هراس به خود راه نمیداد. این اثر، تنها سونات «بتهوون» است که با سرآغازی آهسته شروع می‌شود، و به دنبال این سرآغاز نامطمئن و آرام، میزانهای تند با تمہای متضاد که یکی پس از دیگری برروی هم موج می‌زنند، ادامه می‌یابد. دو میان قسمت سونات از یک تم و تعددی واریاسیون تشکیل می‌شود می‌توان در هر کدام از واریاسیونها، درد، احساس و اندوه و اشک مردی را دید که به جهان برای همیشه پشت پا زده است. این اثر که در ۱۸۰۳ پایان یافته، با واقعه‌ی تابستان ۱۸۰۲ ارتباط تگاتنگی دارد. «بتهوون» در آن سال جهت خود کشی به «هایلیگشتات^۱» رفته بود و تودیع نامه‌ی مشهور او نیز در این سال نوشته شده است. اما او با اراده و توانایی فوق العاده‌ی خود به سرنوشت مرگ، فایق آمده و با نیزروی خارق العاده‌ی تازه یافته‌اش، زندگی جدیدی را آغاز می‌کند. سونات مذکور بعد از این طوفان روحی او تصنیف شده است. سونات (OP. 47) با آنکه از نظر ظاهر به دیگر کارهای او شبیه است، اما در اصل، از قدرت و تکنیکی مافوق برخوردار شده و به شکل یک کنسertoی ویلون درآمده است. قسمت سوم این سونات گویی نوعی رخوت است یا گونه‌ای تعمق لازم؛ دمی برای از نو اندیشیدن و از سرفصل و اندیشه تاختن و بالآخره قسمت چهارم، فینال مومنان تندیست که گویی نوازنده را با اشکال مواجه خواهد کرد؛ با میزانهای $\frac{6}{8}$ و $\frac{2}{4}$ متوالی و با «اسفورزاتووهای^۲» پی در پی و چشملاطی مقطع و پیوسته. سونات نهم ابتدا برای یک ویلونیست نیمه آفریقائی «بریج تاور^{۱۱}» تصنیف شد. و به سال ۱۸۰۳ به وسیله‌ی «تاور» و «بتهوون» اجرا گردید. اما خود «بتهوون» موقع چاپ آنرا به «کریتر» ویلونیست تقدیم کرد.

باری، «کریتر» در ۱۸۰۱ به عنوان ویلون سلویست در «گراند اپرا» انتخاب می‌شد. این انتخاب اورا به مقام «پیرو رُود^{۱۲}» ارتقاء می‌دهد.

همین نام از «تولستوی^۷» ارتباط داشته است؛ حال آنکه هیچ ارتباطی حتی بین سالهای زندگی «بتهوون» (۱۸۰۷—۱۸۲۷) و «تولستوی» (۱۸۲۸—۱۹۱۰) وجود ندارد. و در اصل، این «تولستوی» بوده است که نام داستان خود را از سونات «بتهوون» گرفته است. این رمان درباره‌ی شوهر حسودی است که همسرش را به قتل می‌رساند. می‌گویند «تولستوی» از سونات «کریتر» «بتهوون» هرگز خوش نیامده و به این دلیل، بدون اینکه رمان وی هیچ ارتباطی منطقی با موضوع موسیقی «بتهوون» داشته باشد، چنین نامی را برای آن انتخاب می‌کند. اما گاهی اوقات عده‌ای سونات شماره‌ی ۹ را با سند پاقی مانده از «کواریت زهی جاناک^۸» شماره‌ی ۱ تصنیف شده در سال ۱۹۲۳، عوضی گرفته‌اند. در این اثر روی اسم «جاناک» آورده شده، با الهام از «سونات کریتر» از «لشون تولستوی» که اشاره‌ای به همان رمان ذکر شده است. این رمان در ۱۸۹۰ به وسیله‌ی «تولستوی» به رشته‌ی تحریر درآمد. اما دلیل اصلی نام‌گذاری «بتهوون» به سونات شماره ۹ خود، تقدیم آن به «رودلف کریتر» ویلونیست می‌باشد. اجرای این سونات نیز در تاریخ ۴ چارشایعات است. بعضی معتقد بوده‌اند که «کریتر» از روی شکسته نفسی و احترام به «بتهوون» سونات اورا جهت اجرا نپذیرفت و اعلام داشته است، او جرئت اجرای آن را ندارد! می‌گویند وی با فروتنی خود را لایق دریافت چنین سونات عظیمی نداند است. اما گروهی نیز عکس این اعتقاد را بیان کرده‌اند، که بیشک دور از حقیقت می‌نماید. آنها گفته‌اند: «کریتر» «سونات بتهوون» در «لا ایوس ۴۷» را که بین سالهای ۱۸۰۲ الی ۱۸۰۳ ساخته و به او تقدیم کرده است، قابل اجرا نمیدانست و آنرا به شکل زنده‌ای نامفهوم و غیرقابل ادراک نامیده است!! سونات «کریتر»، «بتهوون» برای ویلون و پیانوبامو و مانهای اول و دوم باشکوه و عالی، نشانگر شخصیت مردیست که به تنهایی در مقابل کاخها و چلچراغها می‌ایستاد و از

این نوازنده‌ی چرخه دست ویلون به اتفاق «ویوتی^{۱۴}»، «رُد^{۱۵}» و «بایلوت^{۱۶}» یکی از سردمداران مکتب پاریس می‌شود. او چنین موقبیت فوق العاده درخشان و برگسته‌ای خود را به یک غریزه‌ی موسیقی‌ایی کاملاً طبیعی — که حالت زنی فوق تصوری در آن بود — و به منشی سخت متعصب به هنر، که جز آن نمی‌شناخت، و به آموزش درست، که با توجه به نیوگ خدایش به چیزی نمی‌ماند، مدیون بود. او از مادرزاده شده بود، تا بنوازند و با نواختن بود که زنده می‌ماند. مشخصه‌ی «کریتز» را همدورانه‌یاش، زبردستی در نوازنده‌گی، انژری و پاکی و سعت فوق العاده‌ی صدا برروی ساز محبوش ویلون، و خلق و خوی و نجابت انسانی اش در وصف ناپذیری شدید اصول و عقاید و آرای فردیش و استقلال منطقی برهاشان عقلانی زندگی اش و حق اولین و آخرین زادگی نبوغش، در تنها ستاره شدن و نور باران کردن دنیای افتخارآمیز نوازنده‌گی ویلون، توصیف کرده‌اند. او در آسمان هنر ویلون جهان — جزو محدود ستارگان درخشان کهکشان موسیقی بوده و هست.

«کریتز» بعد از انتخاب شدن به عنوان «کاپل مایستر» «لوئی هیجندهم» در ۱۸۱۵ و بعد از اطمینان از وضع نوازنده‌گی خود، با شور و صمیمیتی غیرقابل توصیف، خود را وقف آهنگسازی می‌کند. او برای عواطف و احساسات خود، والبته برای ساز مورد علاقه و انتخابش می‌سراید. به همین دلیل در ۱۸۱۶ در کنکور موسیقی به مقام دوم نزد می‌یابد. گویی از این وضع هراسان است. با اینکه کارهای این دوره‌ی زندگی اش همه پربار و ماندنی اند، اما اقدام و تمرینات مداوم می‌کند. این کار مداوم، باعث پیروزی او در ۱۸۱۷ می‌شود و اورا بار دیگر به عنوان اولین «شف ارکستر^{۱۷}» بر می‌گزیند. با این همه، وی کارهای اساسی خود را پی می‌گیرد. آثار این دوره‌ی زندگی اش عبارتند از: نوزده کنسرت‌توبای ویلون — پانزده کوراتت زهی — تعدادی تریو — واریاسیونهای دونوازی — سمفونی کسرتانت،

در ۱۸۰۲ به عنوان نوازنده‌ی ویلون اول ارکستر «کنسول بنپارت» برگزیده می‌شود. او در این پست تازه‌ی خود می‌درخشد. چهار سال بعد، در ۱۸۰۶ به مقام ویلون سلوثیست امپراتور «ناپلئون» برگزیده شد، و برتری و کمال هنری خود را به نمایش گذارد. اما طوفان در فرانسه هنوز قروکش نکرده است. انقلاب با زیور و روکیدن تمام سنن پوسیده و کهنه، پیش‌تازه‌مارازه و رزم برعلیه جهل و اشرافیت است. با این حال، بار دیگر در مه ۱۸۱۴ «لوئی هیجندهم» به قدرت می‌رسد و «کریتز» جمهوریخواه و دوست «ناپلئون» در ۱۸۱۵ به عنوان «کاپل مایستر» ارکستر «لوئی» کار خود را ادامه می‌دهد. او در این دوره سعی می‌کند تا به واقع به اطرافیان خود بفهماند که وی صرفاً برای هنر و زندگی هنری اش زنده و کوشاست؛ البته او چنین ادعایی رانیز به اثبات می‌رساند. «کریتز» در تمام این دورانها بدبور از پول و ثروت مادی و صرفًا با تکیه بر ثروتهای معنوی و به خاطر عشق آتشین خود به موسیقی و هنر، در خدمت هنر و موسیقی باقی می‌ماند. نام «کریتز» در تمام این دورانها با واژه‌ی موسیقی همراه است. او خود نیز به شکل و هیئت موسیقی درآمده، و دیگر همه چیز برای او تنها ویلون و موسیقی است. پس در مقام پروفسور ویلون کنسرواتوار پاریس در حالیکه نام و شهرتش عالم‌گیر شده است، شاگردان برگسته‌ای را تربیت می‌کند. او با دگرگون ساختن مکتب ویلون پاریس، نه تنها صاحبنظران را شیفتنه‌ی خود کرده، بلکه شاگردان بیشماری را جلب و تکنیک و استیل درخشان و ساده و راحت و گرم خود را به معرض نمایش می‌گذارد. اکنون باوجود او، تکنیک ویلون «ویوتی»، به بار می‌نشیند و میوه‌ی دهد. «کریتز» نماینده‌ی خلف آن ثروت معنوی، باعث پیروزی تحسین برانگیز و با حرارت و اطمینان شاگردانش برشکلات تکنیکی می‌شود و جایگاه خود را در پیشاپیش صفوی «ویرتوژهای^{۱۸}» هم‌زمانی معاصرش باز و تحکیم می‌کند. و چنین است که

است. «ویوتی»، «بایلوت»، «رُد» و «کریترز» پرچمداران این نهضت در فرانسه بوده‌اند. ۴۲ اند و کاپریس «کریترز» برای ویلون، ادامه‌ی راه این نهضت است که از نسلی به نسل دیگر منتقل می‌شود؛ اثری که امروز هم، در بین آثار موسیقی برای ویلون جایی بر جسته و مشخص و کلیدی را در گلیه‌ی رشته‌های نوازنده‌گی این ساز اشغال کرده است. ۴۲ اند و کاپریس «کریترز»، در حقیقت و به طور مسلم، یک کار کلاسیک در موسیقی ویلون محسوب می‌شود. که البته اجرای آن برای ویلونیستها ضروری، لازم و حتمی است، تا بتوانند پایه‌های تکنیکی ویلون نوازی خود را استحکام بخشنند. و نه تنها استحکام ساختمان تکنیکی که انجام مرحله‌ای از موسیقی جهت اجرا و شنیدن و برتری یافتن برای دستیابی به اجرای کاپریسهای تکنیکی «پیرو رُد» و «نیکلوباگانینی» لازم و حتمی

سوناتها—ملودی با واریاسیون و کارهای بی شماری برای ویلون و از همه مهمتر، چهل و دو اند و کاپریس برای ویلون—که نام او را به عنوان آهنگساز مخصوص ویلون باقی گذاشته و موجب شناخته شدن او، حتی نزد هنرجویان موسیقی ویلون و ویلونیستها شده است، ۴۲ اند و کاپریس «کریترز»—بعضی اوقات در چهل درس منتشر می‌شود، و در سال ۱۸۰۳ در پاریس نوشته شد—جزء با ارزشترین، آثار آموزشی ویلون و البته در زمرة تقریباً مشکلترين آنها می باشد.

اتودهای «کریترز» با انواع حالات برای دست راست و چپ در نوع خود آموزش منحصر به فردیست که از او به یاد گار مانده است.

«کریترز» یک رهبر نامدار مکتب نوازنده‌گی ویلون و یک نوازنده‌ی خبره‌ی این ساز بود؛ سازی که در ایتالیا رشد و نمویافت و با شکوفایی خود در فرانسه به بار نشسته

حضرت مرگ آغاز می‌کند. روز ششم ژوئن ۱۸۳۱ با آراش مطلق برای ابد خاموشی اختیار می‌کند. مرگ جسمانی اش سرآغاز جاودانگی برای او به حساب می‌آید. کشیش آن شهر، تدفین وی را رد می‌کند! زیرا معتقد است او به دنیای تاتر و هتر بیش از دنیا مسیحیت تعلق دارد! این خاکسپاری دچار اشکال شده، توجه عمومی را بیشتر بدوجلب می‌کند. و این چنین «کریتزر بزرگ» به ابدیت می‌پیوندد. ۴۲ اندود و کاپریس‌های او برای ویلون صدای رسای ساز او از اعماق سالیان بی‌شمار است که تا هستی زمین ادامه خواهد یافت.

است. «کریتزر» در سال ۱۸۲۴ با افتخار و قدرت نشان «لژیون دونور^{۱۸}» را به خود اختصاص می‌دهد. او از پشت خود به عنوان «شف ارکستر» استفاده می‌دهد تا بتواند به عنوان رهبر بزرگ موسیقی در «گراند اپرا» به کار بپردازد. رهبری او در «گراند اپرا» فقط تا سال ۱۸۲۶ دوام می‌یابد. گویی خسته است، دیگر تاب تحمل حسودان و دلالان خبره را ندارد. پس کناره می‌گیرد و به یک پانسیون پناه می‌برد. او به آرامی متزوی می‌شود. در سکوت زندگی اش گویی به انتظار مرگ می‌ماند. «کریتزر» اینک تنهای از همیشه است. به آهنگسازی می‌اندیشد. اپرایی روی متنی قدیمی تصنیف می‌کند. نام آنرا «متلهلم» می‌گذارد. او بدون آنکه درخواستی برای تصنیف و یا اجرا داشته باشد، آنرا ساخته و با گستاخی در ۱۸۲۷ برای اجرا آماده می‌کند. دعوت وی از مجریان اثرش بی‌تأثیر می‌ماند؛ و او از این عدم قبول و بی‌توجهی سخت آرده و ناراحت می‌شود. دیگر احساس می‌کند شکست خورده است. «کریتزر» در طول این سالها به چشم اندازهای طولانی گنشته می‌نگرد. گاه شادمان و زمانی غمگین به انتظار می‌ماند. اما متأسفانه در ۱۸۲۸ دستش به علت حادثه‌ای می‌شکند و می‌گویند بدخواهان و ناالهان دست او را شکسته‌اند!! این جاده مهیب اوران‌گریر می‌کند که دیگر از تمام مناصب و مقاماتش عقب‌نشیتی کند! این عقب‌نشیتی شامل ترک گرسی استادی کنسرواتوار و مقام گنسرتی اش نیز می‌شود. دست خود را در گردن می‌آویزد. دیگر آواره و تنهاست؛ این رخوت و تنها یاری بیمار می‌کند. پس عزم سفر کرده و برای آزمودن آب و هوای «سویس»— که به نظر خود، باید سودمند برای سلامتی خل پذیرش باشد— عازم آن سرزمین می‌شود. این اراده و خواست او در سال ۱۸۳۱ جهت بهبودی دیگر مؤثر نیست. در «ژنو» توان حرکت ندارد! خسته و ناتوان روزگار می‌گذراند. ماه ژوئن را با

- 1- Rodolphe Kreutzer
  - 2- Versailles
  - 3- Anton Stamitz
  - 4- Giovanni Battista Viotti
  - 5- Trianon
  - 6- L.Van Beethoven
  - 7- L. Tolstoy
  - 8- Leoš Janacek
  - 9- Heiligenstadt
  - 10- sforzato
  - 11- Bridgetower
  - 12- P. Rode
  - 13- Virtuosi
  - 14- Viotti
  - 15- Rode
  - 16- Baillot. Pierre
  - 17- Chef d' Orchestre
  - 18- Legion of Honor
- با تشکر از همهٔ منابعی که در مورد «رالف کریتزر» نوشته‌اند.